

Furesø juli 2011

Information om børn med fnat

Fnat er en smitsom infektion med fnatmiden og en meget kløende hudlidelse, som ses med stigende hyppighed. Tidligere tiders opfattelse af, at smitte kun fandt sted, hvis man lå under samme dyne, holder ikke i dag.

Fnat kan brede sig som en løbeild, der hvor mange børn og unge er samlet og tæt på hinanden - som i børnehaver og skoler. Fnatmiden, dens afføring og æg stimulerer vores immunforsvar til at gå til angreb og dermed forårsage intens kløe.

Smitte:

Fnat overføres, når befrugtede hunmider gnaver sig ind i huden og danner små gange. I disse gange lægges æg, hvorefter hunmiden dør. Der går cirka tre uger fra æggene er lagt til de er udklækkede, og en ny generation af fnatmider bliver i stand til at formere sig. Man får typisk først symptomer 2-3 uger efter smitten. Der skal tæt kropskontakt til for at overføre smitten, primært seksuel kontakt, tæt kontakt mellem børn og mellem familiemedlemmer.

Symptomer:

Der går også tre uger fra man er blevet smittet, til kløen begynder. Den kan være så ubehagelig, at den smittede ligefrem kradsler huden til blods. Fnatmiderne har deres foretrukne angrebsområder. Det er fingre, håndled, armhuler, huden omkring navlen og på brystvorterne hos kvinderne. Hos mænd og drenge er små vandblærer (papler) på penis et næsten sikkert tegn på fnat. Der hvor miderne slår sig ned, er kløen mest intens. Fnatmiden elsker varme, derfor er kløen ofte til at overskue om dagen, men om natten når man er krøbet under dynen vågner miderne og går i gang med at rumstere, og kløen kan blive fuldstændig uudholdelig.

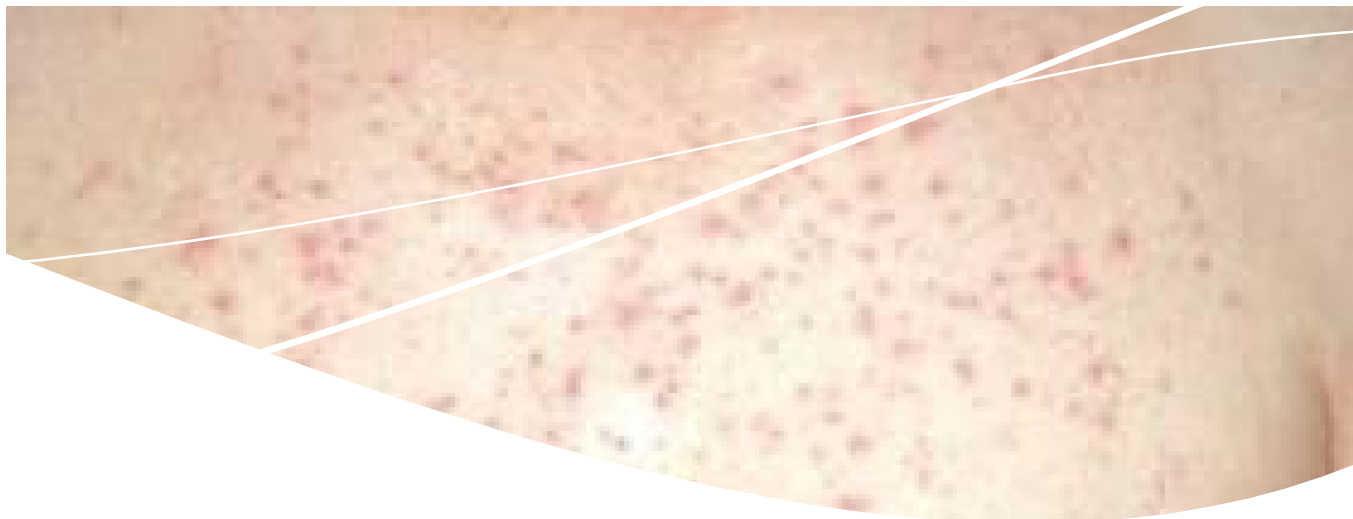
Hvis man har haft fnat tidligere, vil der opstå kløe nogle få dage efter smitten. Det er fordi kroppen i forvejen har dannet antistoffer mod miden, hvorfor immunsystemet reagerer hurtigere, end hvis det er første gang man smittes.

Hvornår søger man hjælp?

Hvis du mistænker at det kan være fnat, skal man henvende sig til sin læge, som kan hjælpe med at påvise fnatgange og vejlede med den korrekte behandling.

Hvis det er fnat, skal alle der har været i tæt kontakt også behandles. Man skal derfor informere de personer, som man bor sammen med, om mulig smitte. Det samme gælder, hvis man har været i seng med en person, der kan være smittekilden.

Forebyggelse:

Hvis man rejser som "rygsæks" turist i tredje verdens lande, skal man være opmærksom på, at der er større risiko for smitte ved overnatning under mere primitive forhold. Det kan være, at man måske anvender en seng, der ligeledes har været brugt af personer, der er smittet med fnat.

Snavsetøj vaskes på vanlig vis og soveværelse, stue eller opholdsrum rengøres grundigt. Ting, der henstår i mere en 48 timer, er fri for levende mider.

Behandling:

Fnat skal behandles med en creme med Permetrin, der dræber fnatmiderne. Produktet kan købes uden recept på apoteket. Det er vigtigt at følge brugsanvisningen. Cremen smøres på overalt på kroppen om aftenen inden man går i seng.

Hos voksne og børn undlader man at behandle ansigt og hårbund, mens spædbørn også skal smøres med creme disse steder. Næste dag skal man skifte undertøj og det tøj, som har været i direkte kontakt med kroppen. Derefter går man i brusebad og vasker cremen af huden.

Behandlingen genoptages efter 7 dage. Efter behandlingen kan kløen bestå i 7 til 14 dage og her kan man anvende fugtighedscreme, og evt. en kløehæmmende creme med hydrocortison eller andre kløestillende midler i nogle dage.

Alle familiemedlemmer skal behandles samtidig for at undgå nyt udbrud.

Institution/dagpleje:

Barnet kan komme i institution 24 timer efter påbegyndt fnatbehandling, og når barnet kan lege med de andre børn. Er der mulighed for, at barnet kan blive hjemme et par dage ekstra, er det fint, for de første par dage, har barnet større risiko for at blive smittet med andre sygdomme.

